

آنادولو مجوسى

صافى : ۵

ملى بايرامز	نجيب عاصم
فيخته و مجادله لرى	محمد امين
توركلرو موغولار	علمى ضيا
الله ، بن ، روزگار ، آيدىناق	نجيب فاضل
ملت مسئلهسى	ضياء الدين نغرى
آنادولو اقليتى	ابراهيم هقى
خلق آدينامره دائر نوطلر	محمد خالد
آنادولو چوققلىرىنه	اسماعيل نامى
فاوست مدينىتك غرونى	رشاد شمس الدين
آنادولونك فنجى	ملكه بنى شاپيل
آيك ايلرى : بر مصاحبه مناسبتيه	

ناشرى : آنادولو قومانييت نشرىات شركتى

استانبول

تاسىس قىلىنغان
۱۳۴۰

آنادولو قومانييت نشرىات شركتى

۱۳۴۰

☉	تورک و موغوللار	☉
---	-----------------	---

زده توران مفكوره سی وقیزیل ألما جریانسك تولید ایتدیکی سقیم قناعتلردن بری ده تورك و موغول قرده شلکی مسئله سی در ، دینه بیلیر . مفكوره بی کندی ایچمزده ، وجدانمزده آرایه جق یرده ، متادیا خارجی ، آفاقی ، حتی خیالی بر مبدائه ارجاع ایتك تمایلی صاغلام اراده لر و قوتلی احتراصلر دكل ، بلکه متردد ، الجائی روحلر یتشدرمه سائق اولدی . تحقیق و اجراسی قابل اولان یاقین حقیقتلر دوروركن ، اك اوزاق و حصولی محال تصورلره دوغرو کنجلیکی سوروكله دی .

تورکلر ، مسلمان اولمازدن اول روما ، ییزانس و ایرانه چین آراسنده تجارت یاپان ، و کروانلر سوق ایدن ، اجر تلی عسکر و یرن هه لوه تیایلر کی عملی بر قومدی . معین بر غایه و مشعور بر مفكوره یه نظراً دكل ، بوتون ابتدائی اقوامده اوللانی کی ، بر نوع اجتماعی سوق طبیعی دیمك اولان عنغه و عرف ایله حرکت ایدردی . مسلمان اولدقدن صوگرا ، اهل صلیلر و خراسان ارنلری اوکادی بر مفكوره قازانیدردی . « فی سبیل الله » غزا ایدن تورك نه یادیغی ، هانکی مقصد اوغرینه قان دو کدیکنی بیلوردی . معاصر حیات یکی احتیاجلر عرض ایتدیکی ، و بو حیاتك ایجابی اولان یکی مفكوره لره صاحب بولونمق لازم کلدیکی ایچون ، زده ده « ملیت » مفكوره سنك مروج و علمدارلری چیمغه باشلادی . شبهه سز بو بر ضرورتدی . فقط بو مفكوره نه وجدانی بر قناعت ، نه علمی بر یقینه استناد ایدیوردی . اولاً ، ملتك آرزو و قناعتك ، معین بر احتیاجك افاده سی دكل ، بلکه بر قاچ بطندن بری دوام ایدن ریب و قرار سزلغه بر دوا بولمق ایسته یین بر قاچ منورك خویلاسی ایدی . ثانیاً ، هیچ اولماز سه علمی بر تدقیقه ، جدی بر مطالعه یه ده استناد ایتیهوردی . زیرا « توران » مفكوره سنك بوتون مسندی ، صوك زمانلره قدر دوام ایدن ، یاری جدی بز اشتشراق موده سندن تصادفاً آلدیه ایدلش اك اسکی بر قاچ کتابه انحصار ایدیوردی . بو میانه ، اسمی غزته ستونلرینه قدر کچن بر دانه سنی ، « ده غینی » نك هونلر تاریخی ذکر ایتك کفایت ایدر . یوز آلتش بو قدر سنه اول ، صرف محدود چین وقعه نویسلیرینه نظراً یازلش اولان بو اثر مخیل توران ایمپراطورلری

تاریخك باشلیجه واك مهم وثیقه سی تشکیل ایدیوردی . بو واسع تدقیقات اوزرینه قورولان محتمم خیالخانهك نه قدر اوزون بر عمری اولاجنی قولایقله تخمین ایدیه بیلیر . تورك و موغول عرقلرنی برلشدرمك سوداسنده بو مفكورهك موفقیتلرندن اك مهمی نظریه باقق موافق اولور .

آوروپالیر ، سامی و آریلر مستنا اولق اوزره علی العموم شرقدن كلن اقوامی چینلارله اقربا و موغول عرقك بر شعبه سی عد ایتشلردر . بلا تدقیق ، قلی اولارق ویریلن بو حکم عصرلرجه مدت ، حتی بو کون بیله آباء مدیتك اصرارله اعتقاد ایتدکلی بر « پرژوئه » در . زمان زمان (ژورنال آزیاتیک) ده ، دیگر خصوصی وجدی مسامی ساحه لرندم بو ادعاك وارد اولدیغنی ، توركلرك آری بر عرق اولدقلرنی سوبله یه نلر وارسه ده شمدوفر وفابریقه لرك اوغولتوسی آراسنده بو ضعیف سسلر غیب اولمقده در . مقصدم او ولوله دار عالمه قدر - حاشا - سیمی یو کسلماتك دكل ، ساده جه قسمزه مضرتی اولان بو خطایی خاطر لایتمق در .

توركلرك عرق ابیضدن اولدیغنه دائر سرد ایدیلن مطالعه لردن بحث ایتیه رهك منحصرأ ، بر چوق سیاسی الجارده آلت اولان تورك - موغول آریلغنی ایضاح ایتك ایسته یورم . بونك ایچون اول ، اسکی مستشرقلرك قناعتلرنی كوزدن كیره لم :

آهل رهموزا ، « تورك لسانلری اوزرینه تدقیقات » عنوانیه یوز اللی سنه قدر اول یازدیغنی اثرندم بوتون اورتا آسیا اقوامی ، فرق كوزتمه دن ، تورك اسمی آلتندم طویلا - یور ؛ و بو آرادم تیت [توپا] لیری ، مانچولری ، موغوللری ذكر ایدیوردی .

(ویسدمو) ده عینی یولی تعقیب ایتش ، پارس ملی کتبخانه سی حافظ کتی (لئون قاهون) بو عمومی غننه دن آیرلاماشدی . حالبوکه صوك تدقیقلر بو مسئلهك تمامیه یاكلش اولدیغنی میدانه قومیشدر .

تورك و موغوللرك آریلغنی اول لسان ، صوكر تاریخ نقطه لرندن ایضاح ایتك لازم کلیر . موغولجه بیتیشك هجلی لسانلردن در : توركجه وفرانسزجه کی .. واسطه تحریری اولان تیت یازیسی مربرلردن مرکب بسیط بر یازی در . موغول لغتی تمامیه مستقل بر لغتدر . نه نحو ، نه ده صرف اعتباریه تورك لسانلرینه بکزه مز . پروفور دوقفور کیزهك بر قوفرانسنی خاطر لایتمق ایسته یورم . کیزه بو قوفرانسنده ادعا ایدیوردی که « اورال - آلتای » لسانلری دینن اسم ، موهوم بر تعبیردن باشقه بر شی دکلدر .

اورال لسانلری آراسنده لغت ، نحو و صرف اعتباريله صميمي مناسبتلر بولونديني ادعا اولنابيلير . (فينو - اوغرول) قوملری ديهيله جگمز بو زمريه صامويدلر ، اوغرولر ، فينوالر ، لاپونلر ، ماجارلر داخلدر . بو زمردنك شيمديكي حالده اكثري خريستاندر . اوراق برقمي اسكي دينلريني محافظه ايدرلر . (آلتاي) لسانلرينه كلنجه ، يونلرك (اورال) زمريه سيله هيچ برعلاقه لری اولمادينی کي ، كندی آرالرنده لسانی بر مناسب بولونديني علمك مشاهده لری داخلنه کيرمه مشدر .

دوققور کيزه نك آنولوژی اساسلرينه استناد ايدن بو ادعاسی چوق دوغرو ، فقط ناقصدر . چونكه اورال لسانلری آلتاي لسانلردن نه قدر آری ايسه ، وآرالرنده نه قدر جانلی فرقلر وارسه آلتاي لسانلری اسمی آلتنده طانیلان مختلف دیل زمريه لری آراسندهده او قدر ، حتی اوندن دها اهميتلی آریقلر ، فرقلر واردر .

اولاً - (تیت - موغول) دیللی ، (چین) لسان زمريه سنه نحو ترتیباتی اعتباريله تورکجه دن دها یاقیندر . تورکجه ايله آرهلرنده بر مناسبت تصور ایتک ايسه ، عربجه ايله فرانسجه آراسنده مشابهت آرامه نك عینی در .

ثانیاً - حرف اعتباريله تورکجه ايله موغولجه آراسنده هيچ برالجه وعلاقه یوقدر . تورکجه فعللرينك صوکی (مق ، مک) در . موغولجهده (اوی) ايله نهایتله نیر . ایچمک مغسانه کلن (اوقوموی) کي ، ایشیتمک معنانه کلن (صوئور موی) کي . صیغه لرك تصریفندهده اوراق بر بکزه یش بولمق قابل دکلدر .

ثالثاً - لغت اعتباريله اولان آریقلدر . بو آریلنی ده فارسی دیلی ايله عربجه آراسنده کی مناسبت بکزه تهبیلرز .

پروفیسور قلاپروت (آسیا مجموعه سی) نده بومسئله یی بوتون وضوحیه اثبات ایتیش ایدی . وقتیه کندیلرینی تورکیاتچی کوسترمک ایسته یین بعض عالم طاسلاقلری قیرغیزلر تورکله موغولک اتصالندن دوغمه بر قومدر دیه غریب بر ترانه طوتدورمشلردی . قلاپروت مقاله سنده موغول و تورکک ایکی فاردش قوم دکل ، حتی برچوق نقطه لرده بربرینک ضدی اولدیننی ایضاح ایتمشدی . توکیولر ، یعنی ایلک اون اوغوز دولته (موقو) یعنی (موغول) قبیله لری چوبانلق خدمتی کوروپورلردی . اون اوغوز [۱] دولتنک انجیالندن صوکرآ تورکمن قبیله لری اطرافه داغلدیننی ایچون موغوللرده اسارتدن

[۱] تورکمن یاخود « اولوغ تورک » دینلن تورک قومی اون اوغوز ، دوقوز اوغوز دیه ایکی قسمة آریلیوردی . اون اوغوز اصل تورکمنلری ، دیکری اویغورلری تشکیل ایتدی .

قورتولدی لر . او یغور یعنی (دوقوز اوغوز) دولتنک ضعیف بر زماننده اک قوتلی موغول بویلرندن (خینطایلر) فرصتی غنیمت بیلهرک اورتہ آسیایہ قیصہ برمدت ایچون حاکم اولدی لر . لاکین خوارز مشاهلرک ، یعنی او یغورلری استخلاف ایدن صؤک بویوک تورک دولتنک خطایلری تپہ لہ می اوزرینہ (جنکیز) ک استیلاسنہ قادار موغوللر تورکلرہ باج ویردی لر . خوارز مشاهلرہ جنکیزک چارپیشمہ سی ، تورکلہ موغول آراسندہ ، تاریخنک قید ایدہ بیلدیکی اک اسکی زمانلردہ موجود اولان خصومتک اعظمی درجہ یہ یوکسلمسینی موجب اولمشدی . بو بویوک صارصینتی دن تورکلر موغوللرہ ایلک دفعہ مغلوب اولارک چیقدی لر . عصرلرک انتقام و کینلہ قودورمش موغول سورولری مسلمان تورکک عصرلرچہ اوغراشہ رق وجودہ کتیردیکی بنالری ، شہرلری تار ومار ایتدی . بو مجادلہ فاصلہ ویرمہ دن اوزادی . روم سلجوقیلری ایلخانیلرہ ، عثمانیلر تیمورلنک لہ اوغراشدی . ایشته بوندن دولاییدرکہ آنادولو تورکمنتک یورہ کندہ موغول ایچون اوکولماز بر نفرت و استکراہ حسی واردر . تورکمن بر زمان اوشاق وچوبان اولارک قوللاندىنی آدملردن اک ضعیف واک دوشکون زمانندہ بیلہ قورقامش ، یالکیز ہر فلاکت اوکا قارشى نفرتی برقات داھا آرتدی رمشدر . بوتون عثمانلی تاریخلری ، بوتون سلجوق و تورکمن وقایعنامہ لری بوددہ لردن قالما کوکلشمش غیظی ہر صحیفہ سنہ دوکشدہر .

او حالده ناصیل اولوردہ مملکتدہ بر زمہرہ تورہ یورکہ ، شعارى تورک - موغول قاردہ شلکنتک ازلی اولدیغنی ادعا ایتکدر . مقصدی مملکتک حمایہ سز ، بدبخت اولادینی دکل ، نہ غنغنہ سنہ ، نہ دینتہ ، نہ تورہ سنہ اویمايان بر باشقہ وطنک دردلرینی دوشونمک در . بو یولده کیدنلر ایکی بویوک خطایہ دوشمش اولویور : برنجیسی ، ملتک حسیانہ قارشى بیکانہ لکلری کہ ، بو حسی برہدیاندہر . دیگرى وثیقہ لرک صریح و آشکار اولان سیرینی کورمہ مک کہ تاریخی و علمی بر خطادر .

بونى آنجاق موقت تأثیرلرہ ، و سیاسی الجالرہ عطف ایتک قابل اولابیلیر [۱] . تورک و موغولک غعنوی آیریلغنی کورہ بیلیمک ایچون ، وثیقہ لرک اک قدیمہ قدر اوزاقلاشمق و ادعالری منشأندہ تدقیق ایتک ایجاب ایدر . فی الحقیقہ ، جنکیزک ایلک وقعہ نویسی و موغول استیلاسنک اک یاقین مورخی اولان رشیدالدین فضل اللہ ، (۷۲۰)

[۱] حرب عمومی نك صوك زمانلرنده ضیا كوك آپ و شمس الدین بکلر اوغوز تورکلری و تورکمنلرک خصوصیتی ، موغولار حتی تاتارلرلہ آرا لرنده کی فرق «یکى مجموعه» ده قبول ایتدکلری حالده ، روس انقلابی اوزرینہ عینی مجموعه ده تورک - تاتار و موغول وحدتنہ دائر مقالہ لر نشرینہ بالاشمشلردی .

جوارنده یازدینی (جامع التواریخ) نده تورکەر، موغولر و تاتارلردن بحث ایدرکن یونلرک بربردن تمامیله ایری منشألردن کلن برر قوم اولدقلرینی سویلیور. رشیدالدینه کوره، حتی بو قوملر آراسنده اسکیدن بری اوزون منازعهلر جریان ایتشدر. سلنغا واورخون بویلرند تورک و موغول قبائلی آراسنده دائمی برحرب موجوددی. مع مافیه جنکیز، اول موغولر اوزرینه سلطنتی تأسیس ایده بیلمک ایچون یابانچی برملت اولان تورکله استناد ایتش، اولردن عسکر قوللانمشدی. ناصیلکه، فاتحه آنادولویه قارشی تحکمنی تأمین ایچون بوشناق و خروات ددهوشیرمه لرینی مسند اتخاذا ایدیوردی.

شیمدی کله لم لسان اعتباریه اولان آشکار فرقه: قلا پروتک ترتیب ایتدیکی لغتجه دن یش اون کله آلنیرسه بومسئله نک غایت بدیهی اولان قطعی کنیسی کوستر. [لغت لاعلی التعیین انتخاب اولمشدر.]

بوکونکی تورکجه	تورکمنجه	قیرغیزجه	موغولجه
سومک	سومک	سیومک	ایناقلاموی
ایکنه	ایکنه	ایکنه	چاغو
هوا	هوا	هوا	آخو
قوش	قوش	قوش	ناما
شاپ	آچی طاش	آجو داش	نایانغ
روح	دیم	دیم	آمی، آمیم
آچی	آچی	آچی	نیلوخون
صوکره	صوکره	صونک	خونیا.. الخ..

رقم اسملری حقنده ده عینی مقایسه یی یاباسیلیرز:

تورکجه	قیرغیزجه	موغولجه
بر	بر	نیکه
ایکی	ایکی	غویر
اوچ	اوچ	غوریان
درت	تورت	دوریان
یش	یش	قابون
آلتی	آلتی	دزیرون
یدی	جیدی	دولون
سکز	سیکز	نایمان

بو اوراق لغت دیزینسندن موغولجه حقنده اولدجه صاغلام بر فکر ایدنك کوچ دكلدر . قلا پروت ، قاضی رشیدالدینك جامع التواریخندن و ابولغازی بهادر خانك اوشال شجره ترکیسندن اوغوزلر فصلانی نقل ایدرك سوزینی کیسور . رشیدالدین فضل الله کوره باشلیجه موغول قبیله لری نایمانلر ، کم کجوتلر ، قورو بروغولر ، قومات بایلوکلر ، کرایتلر ، تایجوتلر ، تانغوتلر ، بورجیکلر وسائر ایدی .

رابعاً — فیزیق عرق اعتباریله اولان آریلقدر . موغوللر صاری عرقك آرد ایدیچی بوتون وصفلرینی حائرر . حالبوکه تورکلر ، اسمر واورتا بویلی اولمالرینه رغماً ، داها زیاده بیاض عرقه بکزه دین سیا خصوصیتلرینی طاشیوزلر . قافا طاسنك یاییلشی ، شاقاق وچکه کیکلری ، کوزلرک چکیك قاپالینخی ، بورنك یاصیلخی ، رنكك اسمر اولمقدن زیاده باقرچالینی و پرنبجه باقان برصاریلقدن اولوشی ، حاصلی برصاری عرقك ایلك باقیشده کوزدن قاجامیه حق قدر زنکین و بول خصوصیتلرینی طبیعت موغوللردن اسیرکه مه مشدر . لسانی ، عرقی نقطه لردن عیان بیان آشکار اولان بو حقیقت ، تاریخی جهندن ده قولایلقله ایضاح ایدیله بیلیر . چینلیرک هیونگ — نو دیدکلری (قویونلی) تورکلری موغوللرک دده لری ، اولان (توبا) ، (سیه پی) و «تاتائه — تاتار» لری خیقان داغلرینك او بر اتکنه قدر قوغمشلردی . اوزماندن صوکرزا موغوللر بر داها بللرینی دوغرولتامادیلر . بو نکبت دوری جنکیزک ظفریله نهایت بولشدر . جویی (تاریخ جهانکشا) سنده موغول غننه سندن اوزون اوزادییه بحث ایتدیکی حالده رشیدالدین (آلنقوا) [۱] افسانه سیله ، (ارکنه قون) ماجراسنی تمامیله موغوللره عائد اولمق اوزره حکایه ایدیور . موغوللره تاتارلرک آراسنه دوشن نقاقدن استفاده ایدن تورکلر تاتارلره اتفاق ایدرك قوتلی رقیلرینی تمامیله مغلوب ایدیورلر .

قایانله نکوز قورتیلوب (ارکنه قون) ه قاچان ایکی موغولدر . موغولجه ده بو اسم کمرلی داغ معناسنه کلیر . (بورتیچنه) قورتاریچی برده میرجی در . رشیدالدینك موغوللرک ظفر دورنده یتشمش بر عجم اولدینی نظره آلیرسه مسئلہ یی بو صورتله کورمنسه حق ویریلیر . چونکه استانیسلاس ژولیه نك (توکیولر اوزرینه وثیقه لر) ادلی کتابنه باقیلیرسه کورولورکه (اولوغ تورک — تورکمن) غننه سنده ، اسکیدن بری ارکنه قونه بکزه بر دستان واردی . بو دستانه کوره «هونلر» صوگ مغولیتلری اوزرینه بر طرفه [۱] آلنقوا جنکیزک دوقوزنجی بطندن بویوک آناسی در . برچادیرده یاتارکن کوکدن نور اتمک صورتیله حامله اولمش و بوندن جنکیزک سکرنجی جدی دنیایه کلش اولدینی جامع التواریخده مذکوردر .

داغيلمشلردى . ايجارندن بر پرنسك آللىرى ، آياقلىرى كسىلەر ك دوشمانلىرى طرفندن درين بر چوقوره آتيلدى . قويونلىرك بو صوك پرنسى كور چوقورك ايجنده بر ديشى قورت طرفندن بسله نرك ياشادى . بو قوزتدن بر چوق چوچوقلر دنياه كلدى . ايشته بويوك قويونلى هزيمتندن درت عصر صوكرا تكرر ديرلەر ك آسيابه افنديك ايدن توكيولر بو آدمك نسلدن اورده يورلردى . افسانه كوسترييور كه موغوللر صوكرادن بو حكايه يي بنسره رك كندى غنعه ليه اويدور مشلردرلر . (آلانقوا) افسانه سى خريستانلقد كى (حضرت مريم - عيسى) عقیده سنك عینی در . تمامیه موغوللره عائددر . مسئله نك قطى وتردد قبول اتمز جهتی شوراسی در كه تورك و موغوللار ، افسانه لرینك منشائی اعتباريله ده بوسوتون آیری درلر .

او حالدده نهدن دولايي ۸۷۰ سنه لرنده تأليف ايدلش اولان (ميرخوند) ك « روضة الصفا » سى بو تاريخى واقعه يي بوسوتون ده كيشدير درك اويدورمه برشكه دو كك لزومنى دويدى . ميرخوندن صوكرا (۱۰۲۰) سنه لرى جوارنده اثرينى يازان خيوه حكمدارى (ابولغازى بهادرخان) اوشال شجره تركى ده ميرخوندك تحريفنى قبول ايتمكه قالمايور ؛ مخيله سندن بر چوق شيلر داها علاوه ايدويور . نهايت اوندن صوكرا يازيلان بوتون تاريخلر (خوند امير) ، (ميرخوند) و (ابوالغازى) يي وثيقه اولارق كوستردكلرى جهته عینی خطابه دوشمكدن كنديليرنى آلاماشلردر . شو حالدده مسئله يي تحقيق ايدمك اسكى اثر اولان جامع التواريخدن باشقه هيچ بروثيقه اولاماز . بود كيشديرمه كيفيتك روحى واجتماعى سيبلرينه كلنجه ، موغوللرك ظفرى قلنج قازانچى ايدى . لا كين حقيقتده ينيلن ينه موغوللردى . چونكه بو قوم ، صاعلام براوجاق توردين ، قوتلى غنعه لره مالك اولمايان قينلرلر مجتمعه سندن باشقه برشي دكلدى .

جنكيزك درت قولدن ايلرله ين اوردولرى ينه تورك اولمك سنك ايجرسنه كيرنجه ، جانلى وقوتلى بر مدنيتك قارشيسنده بوتون عقل آلاماز تخريبلرينه رغماً وارلقلردن پك چوق غيب ايتديلر . توركن آنادولويه كلوب يرلشديكى زمان ناصيل يازى ديلنى غيب ايدرك فارسى صنعت و ادبياتى عیناً قبول ايتدى ، سلجوق حكمدارلى ناصيل ايران حكمدارلرينك عنوانلرى آلارق ، حتى دولغادر اوغوللرى كنديليرنى ساسانيانه نسبت ايتديلر ؛ بر چوق بويوك تورك خاندانلرى ، مشهور علامه عائله لرى ناصيل صوبليرنى (خلفاى راشدين) دن برينه باغلاديلرسه ؛ جرمه نلر ناصيل لائين مدنيتك قادروسى ايجريسند غنعه لرینك بويوك بر قسمنى ترك ايتمكه مجبور قالمشلسه ، عينه موغول

قبیله لری ده فائق بر مدینتک ایجریسند ب و صورتله حرکت ایتک مجبوریتنه قالدیلر .
 بوتون موغول بکلی ، تورک عرقنک اک عالم قومی اولان (اوغور) کاتلیرینی سرایلرند
 قوللاندیلر . اوغورجه یی ، اوغور یازیسی و اوغور تشریفاتنی سرایلرینه قبول ایتدیلر .
 (اوغوز) ملی عنعنه سنه او یارق ، یازدیردقلری تاریخلرده کندیلرینی (اوغوز خان) ه
 نسبت ایتدیردیلر . نکیم چینی ضبط ایدرک اوراده حکمران اولان قوبلای خانلری
 سلاله سی ده کندیلرینی (بوددا) یه نسبت ایتدیرمشلردی .

ایشته ، اثرینی سلطان حسین یاقرا زماننده قلمه آلان عجم (میرخوند) ک تخریفلری
 یوسبیلردن ایلری کلیور . حالبوکه شوراسنی ده قید ایتک ایجاب ایدرکه (زبدة التواریخ)
 محرری (حافظ ابرو) نک میرخوندن آلی سنه اول یعنی (۸۲۰) جوارنده تألیف
 ایتدیکی اثرنده بیله بو تخریفه عائد بر اوافق ایز کوزوکنز . تخریفی ایلمک حاضرلایانلر
 تیمورلنک کاتبی (شرف الدین یزدی) ایله ، تیمورلنک طورونی و شاهرخک اوغلی
 « اولوغ » بک در . شرف الدین (ظفرنامه تیموری) سند (میرخوند) ک اوقه لی اویدور .
 مه لینه کوزدل بر زمین حاضر لیوردی . جنکیز زماننده موغوللرک هنوز تورک مدینتی
 بو اوغوز توره سنه مماشات ایتمه سی ، کندی منشاء و عنعنه لریله اقتضار ایتک جسارتی
 دویمالری اوز زمانک تاریخلرند حقیقتک تظاهرینه امکان ویرمشدی . تیمورلنک زماننده
 ایسه قیچاق و چاغاتای ایلرینه مهاجرت ایدن موغوللر لسان و عادتلرینی غیب ایدرک
 تورک لشمش ؛ بویوک خاندانلر حاکم تورک مدینتک داخلنده عنعنه لرینی کیزله مک ، دها
 مرغوب اولان نسللرله ارتباط پیدا ایتک ایچون دورک مورخلرینه نسبتنامه لرینی تخریف
 ایتدیرمک لزومی حس ایتشلردی . بولغار پرنسلرندن بری ، تنظیم ایتدیردیکی سلسله -
 نامه سنده کنديسنک ییزانس ایمپراطورلرندن کلدیکنی ادعا ایدیوردی . دوموز چوبانلغندن
 یتشمش بر خاصه عسکری اولان روما ایمپراطوری و سپازیهن قایتولده « هرکول »
 احفادنن اولدیغنی اعلان ایتیشدی .

توراته و بتون اونی تاریخی بروثیقه عد ایدن مؤلفلره نظراً ، روس ، سقلات ،
 الخ .. یعنی اسلاو اقوامی تورکک اوغلی اولارق طانمقده در . بو مثاللری نه قدر تکثیر
 ایدرسه ک مسئله کوزیمزده اوقدر جانلانیر . سوزه بر خاتمه ویرمک ایچون دیلم که ،
 تورک و موغول قاردرشکی حقنده کی بوتون ملاحظه لرده بوندن باشقه برشی دکلدر .